

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 " "
negyed évre - 3 " "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.

Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többszöri hirdetések árkedvezményben részesül.

Nyitlatter sora 40 fillér.

Lukács László miniszterelnök a nagyenyedi Munkapárt elnökéhez a következő táviratot küldte:

Dr. MÜLLER JENŐ
munkapárti elnök urnak

Nagyenyed.

Azon meleghanguszavakért, melyekkel szives volt a nagyenyedi munkapárt üdvözlését kifejezni, fogadja őszinte köszönetemet és kérem, hogy azt pártfeleink előtt is tolmácsolni sziveskedjék.

LUKÁCS LÁSZLÓ.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőház pénteki ülésében nyilatkozatok történtek, melyek a politikai helyzetet élénken megvilágítják. A legfontosabb Lukács László miniszterelnöknek az a kijelentése, hogy ő a békés megegyezés érdekében elment és elmegy az előzékenységek legvégső határáig, odáig azonban nem mehet el, hogy egy kisebbség által diktáltassa magának, hogy milyen választójogi törvényjavaslatot terjesszen elő. A kormány arra való, hogy irányítson és vezessen, nem pedig arra, hogy magát vezettesse és irányíttassa.

Szombaton a képviselőház újra felvette a véderőreform tárgyalását.

Lukács László miniszterelnök a Nemzeti Munkapártban nagy figyelem között ismertette a Justh-párttal való tárgyalásait. Azt ajánlotta — ugymond — legutóbbi összejövételük alkalmával a Justh-pártnak, hogy szavazzák meg a véderőreformot 1913-ban való életbe léptetéssel, hogy így a fennmaradó idő alatt jusson ideje és módja a választójogi reform alapos kidolgozására. Justhék ezt az ajánlatot is elutasították, minek folytán nem lát utat a kibontakozásra a Justh-párt akadékoskodása miatt.

Ismertette ezután a miniszterelnök két rendbeli választójogi tervezetét és végül kérte további működéséhez a párt bizalmát és támogatását.

*

Teleszky János pénzügyminiszter nevezetes dolgot mondott mauprogrammbeszédében.

Szociális téren, ugymond, sok feladat vár megoldásra. Előtérbe lép ezek közül a közegészségügynek és az egészségügyi intézményeknek fejlesztése, mert a mint minden embernek legnagyobb kincse az egészsége, úgy az állam legnagyobb, sőt egyetlen igazi erőforrása polgárainak élete.

Hazánkban a szociális problémák egyik legfontosabbika az állami alkalmazottak kérdése. Az állami alkalmazottak helyzetének javítása érdekében a képviselőház legközelebbi ülésén szándékozom betérjeszteni a *családi pótlékról szóló törvényjavaslatot*, amelynek értelmében családi pótlékban fognak részesülni nem csak az állami, de az államvasuti és vármegyei alkalmazottak is.

Mielőbb előterjeszthetni remélem a *nyugdíjtörvény módosítását* célzó javaslatot is, amelyben az állami tisztviselőknek a lakbérre, a nyugdíjra, az özvegyek és árvák ellátásának javítására és a szolgálati időnek egyes viszonylatokban való leszállítására, továbbá egyes kisebb jelentőségű részletkérdésekre vonatkozó kívánalmait, remélem, sikerülni fog úgy összeegyeztetnem a közszolgálat igényeivel és az államháztartás érdekeivel, hogy ez iránti javaslatom közmegegyezéssel találkozok. Legközelebb elkészülnek a vármegyei tisztviselők státuszrendezésére, az állami és nem állami tanítók és a kisdudóvónók fizetésének rendezésére és a lelkesítő kongruára vonatkozó törvényjavaslata.

Mindezek a javaslatok az államháztartásnak igen nagy megterhelését fogják maguk után vonni s ha ezek által az állami s azokkal tekintet alá eső egyéb alkalmazottak megélhetési viszonyai lényegesen javulni fognak is, tudatában vagyok annak, hogy még mindig fognak az érdekeltek részéről továbbmenő kívánalmak felmerülni. E kívánalmaknak kielégítése azonban az alkalmazottak nagy számára való tekintettel csak jelentékeny adóemelések útján volna elérhető, a mi a termelő osztályok újabb megterhelését s a jövedelemeloszlásnak az egyes osztályok közötti olyan eltolódását eredményezné, a mi hazánkban, a hol úgy is

tulsokan tolnak az u. n. hivatali pályák felé s még mindig meglehetősen nagy az idegenkedés a kétségtelenül kockázattal járó termelő foglalkozásoktól, éppenséggel nem volna kívánatos.

Iparkamarai közgyűlés.

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara 1912. május 14-én tartott közgyűléséből megemlíti a következő tárgyakat:

A napirend előtt az elnökség Csapó Kálmán és Terkál István kefekötő segédének kiosztotta az állami jutalmakat, és elismerő okleveleket 30. életévét túlhaladó hűséges szolgálatuk elismerése mellett.

Az ipari segédmunkások továbbképzésére alakult bizottság jelentését az általa rendezett 17 előadás sikerével, a közgyűlés örömmel vette tudomásul.

A kamara kijelölte azokat a szakértőket, a kik a kereskedők csódtömegének leltározásánál kinevezés esetén eljárni illetékesek.

Erélyes fölterjesztést intézett a pénzügyminiszterhez reá mutatva a hitelválság okozta pénzügyi nehéz helyzetre és kérte, hogy a vidéki pénzügyintézetek helyzetén erkölcsi támogatásával és állami segélylyel javítson.

A pénzügyintézeti országos kamara, mint teljesen fölösleges és nem életképes intézmény felállítását ellen a kereskedelmi ministeriumhoz felírt.

Budapest—Kolozsvár között gyorsvonatok gyorsítása, a megállások csökkentése és általában a vonatösszeköttetés javítása érdekében tett kamarai fölterjesztésre a kereskedelmi miniszter elutasítólag válaszolt.

A közgyűlés örömmel veszi tudomásul, hogy Zilah és Csucs között a kereskedelmi miniszter személyszállító postai automobiljáratokat létesít.

A tej és tejtermékek értékesítése és így a drágaság csökkentése érdekében Kolozsvár város tanácsához a kamara javaslatot intézett.

A gazdasági munkások betegsegélyező és balesetbiztosító ügyében az országos munkásbetegsegélyező pénztár átiratát tudomásul veszi.

Az új adótörvények életbelépésének elhalasztása és alapos előkészítése érdekében feliratot intéz a pénzügyminiszterhez.

A kisipari asztalos műhelyeknek telep-

Linoleum gyári raktár.

HAAS LIPÓT Kolozsvár

Mátyás király-tér 11. szám.

72 8-26.

pamlag-behuzatokat; kredencz csipkéket; gyermek és női kötényeket. — Gummi áruk, ágybetétek, lapdák, babák, fésűk, bőrkalapok, sapkák, Usona fajta gumisarkok, torna- és sárczipők igen nagy választékban kaphatók.

A CZIM FONTOS; Kérjen árjegyzéket.

Ajánlja felsorolt árukat: Valódi parafa linoleumokat szobák bevonására, ebédlő- és futószőnyegeket; viaszos-vászon terítőket; asztal- és

engedélyezés alól fölmentését minisztertől kéri.

Az elnökség beszámol a kolozsvári áru- és értéktőzsde előkészítéséről, a mely a megvalósításhoz közeledik.

A kolozsvári iparművészeti kiállítás szeptember hónapban kedvező kilátásokkal lesz rendezhető.

A kamarai színház építés befejezést nyert, és a felülvizsgálati jelentés valamint a vonatkozó számadások tudomásul vétettek.

A központi statisztikai hivatal által tervezett újjászervezése az árstatisztikának a kamara előtt is szükségesnek mutatkozik, azonban az országos hivatal által a kamarára haritandó szerfölött sokoldalú munkát csak úgy vállalhatja, melyre megfelelő munkaerőt vagy segélyt kap, ily nagyarányú munka állandó végzésére a kamara mai személyzete nem elégséges.

Végül az 1911. évi zárszámadást a közgyűlés helyeslőleg veszi tudomásul.

Virágzik a szamóca.

Nyílik már, nyílik már
Szamóca virága,
Madársereg a gyümölcsét
Epekedve várja.

Érik már, érik már
— Meghalok utána, —
Piczi piros száznak
Édes szamóczája.

A virágnak az a sorsa,
Hogy szamóczát hozzon,
Piczi száznak az a sorsa:
Csókot osztogasson.

HIREK.

— **Személyi hir.** Sándor Jenő, városunk polgármestere f. hó 17-én Budapestre utazott a városok országos kongresszusára.

— **Halálozás.** Öv. Bocz Lajosné sz. Zilahy Klára kereskedőné folyó hó 16-án 49-ik évében meghalt. Tegnap temették el a ref. temetőbe. — Róth Matyas ny. fegyvertudományi cz. főfegyőr, a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár C. osztályának hárséges és szorgalmas munkásságu felügyelője, 65-ik évében folyó hó 17-én meghalt. Felesége, 4 gyermeke és 13 unokája gyászolja az elhunytat. Ma délután fel 4 órakor temetik a Vasut-utczai (Dobozáruhágyár) lakásáról az ág. ev. egyház szertartása szerint a református temetőbe.

— **Kitüntetett jegyző.** A király Balogh Elek felvinczi községi jegyzőnek az arany érdem keresztet adományozta.

— **Bimbóhullás.** Egy kicsike ártatlanság, mint a virágosfa bimbója, szenderült el pár heti kis élet után az édes anyai szív melengető ölelőből. Lingner György, a Papíráruhágyár igazgatójának 4 hetes kis fiacskája hunyt el f. hó 17-én, szülői nagy bánatára.

— **Menyekző.** Nehai székelykereszturi Kovács Gyula Nagyenyed város volt polgármesterének özvegye bonyhai Hegedűs Klára Katinka leánya málnási Bartók Gábor Alsó-Fehér vármegye eljegyzőjével Nagyenyeden f. hó 18-án tartotta esküvőjét.

— **Pongrácz Gabriella és Oláh Ferencz** m. kir. csendőr főhadnagy f. hó 19-én tartják esküvőjüket Balázsfalván.

— **Szürkeség.** A mut hét folyamán két szép egyhangu választás volt városunkban. Az egyikben Lukács László miniszterelnököt a nagyenyedi választókerület lelkes egyhangúsággal országgyűlési képviselővé választotta. A másikon ugyancsak egyhangu lelkesedéssel választotta Nagyenyed város képviselő-testülete polgármesterré Sándor Jenő első tanácsost, kire nézve nagy és szép elégtétel volt a bizalom egyhangu megnyilatkozása. S erre a két szép ünnepeles momentumra az a megjegyzése az „Alsófehér“ cz. helyi lapnak, hogy „Országos szürkeség, városi szürkeség.“ Ugy látszik, hogy lapunknak nem eleme az egyetértés, a polgárok zavartalan békessége. Ugy látszik, hogy az ő eleme a felszított bizalmatlanság és elégedetlenség, a szenvedélyek felkorbácsolása, melyből ablakbeverések, személyeskedések s egyéb insultusok teremnek. A mi szürkeségünkben nem irigyeljük töle ezt a tarkaságot.

— **Nyilvános ünnepélyek a Bethlen-kollégiumban.** Május 19-én (vasárnap) délelőtt 11 órakor a tanítóképző-intézeti ifjusági „Gáspár János Önképzőkör“ évzáró diszülése. Junius 9-én (vasárnap) délelőtt a főgimn. VII—VIII. és a tanítóképző-intézet III—IV. osztályának évzáró czéljövő ünnepélye és délután a koll. ifjuság majálisa a katonai lövőtérén. Junius 16-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a főgimnázium ének- és zenekarának évzáró hangversenye a díszteremben. Junius 16-án (vasárnap) délután 4 órától kezdve a főgimnázium tornaünnepélye a tornakertben. Junius 23-án (vasárnap) délután 3 órakor a kollégium évzáró ünnepélye a ref. templomban. Ezen a napon délelőtt 11—délután 1 óraig az intézet gyűjteményei, délelőtt 8 órától délután 1 óráig a tanítóképző-intézet és gyakorló elemi iskola szőlő- és rajzkiállításai (a VI—VII. g. o. termében) megnyitnak a látogatók előtt.

— **A marosujvári ref. egyházközség** a nagyenyedi egyházmegye Kálvin-szövetségével egyetértőleg, kegyes patronusai: Alsó-Fehérvármegye, Marosujvár és vidéke intelligenciájára pártfogására és támogatására mellett 100 éves fennállásának emlékére 1912. május 28-án ünnepélyt rendez. Az ünnepély d. e. fel 11 órakor istentisztelettel kezdődik, melyen imádkozik Szécsi Ferencz egyházmegyei főjegyző és főtiszt. méltó. dr. Kenessey Béla püspök prédikál. Istentisztelet után a templomban Kálvin-szövetségi gyűlés. Közébed fel 2 órakor a „Kincstári“ vendéglőben. — Délután a bányász-zenekar a „Bánczán“ sétahangversenyt tart. — Este nyolcz órakor koncert lesz a „Stefánia“ bánya intézkedő termében. Műsora: 1. Előjáró beszéd. Tartja Jancsó Lajos lelkész, esperes. 2. I. Balázs Árpád a) Édes anyám mi újság van? b) Csalogány dal . . . c) Piros rózsá bázsa rózsá . . . d) Ha ragyog a csillag . . . Énekli és hegedűli zenekar kísérettel Inczedy-Joksman Ödön dr. vármegyei főjegyző. 3. Felolvas. Jancsó Sándor nagyenyedi lelkész, theológiai m. tanár. 4. Magyar rapsódia, Gaál Ferencztől. Zongorán előadja Binder Józsefné. 5. Szavai Szabó Iluska. 6. II. Balázs Árpád a) Bárány felhők fenn az égen . . . b) Édes fiam temetése lesz . . . c) Nem tudok én csak virágot hozni. d) Salzburgi csapszékben. e) Megérett már a cseresznye . . . Énekli és hegedűli zenekar kísérettel Inczedy-Joksman Ödön dr. vármegyei főjegyző. A koncert végén táncz, melyhez a zenét Káló Géza zenekara szolgáltatja.

Belépő-jegyek ára elől és az első három sor támlásszék 3 kor. A következő négy sor 2 korona, más ülőhely és az állóhely is 1 korona.

— **Az Edison villamos színház** mai két nagy előadásának műsora: 1. Brazíliai állatvilág, gyönyörűen színezett eredeti helyszíni felvétel. 2. Pathé Ujság hozza a Titanic katasztrófájának egyes részleteit. 3. Karcsi házasság, vigjáték. 4. A kis beteg példája, dráma. 5. Szárnyszegei ur monoplánja, komikus. 6. A táncosnő nyakéke, dedektív-dráma 2 felvonásban. 7. Mórincz és az elvált asszony, humoros.

— **Segítség az elpusztult községeknek.** Lapunk mult számában közöltük, hogy milyen retetes pusztítással döntött romba több községet a szélvihar Szolnok-Doboka és Marostorda megyében. A magyar kormány gróf Bethlen Balázs főispán jelentése után nyomban intézkedett a községek fölsegélyezésére. A király ő felsége 80,000 koronát adott magánpénztárából a károsult községeknek. Lukács László miniszterelnök mint belügyminiszter is, részvétét fejezte ki és sürgősen utasította a jelentéseket feldolgozó szakosztályokat az állami segélyezés megálapítására. A viharok 17 halottja van és számtalan sebesültje. A kormány pénzsegítségén kívül kamatmentes kölcsönt is ad a rombadőlt községeknek. Az orkán Bálványosváralján 320, Magyarborzácson 150, Szentmáté községben 140, Csabaujfalun 63 házat döntött romokba és Kolozsmegyének tizenöt községében okozott óriási károkat. Ezeknek a községeknek nagyobbára magyar ajku, szorgalmas földmives lakói ezen a napon mindentek elvesztettek. A szélvihar hajlékaikat, a nyomában támadt jégeső vetéseiket pusztította el. Marostordamegyében a ciklon Beresztelkén 1 millió, Petelén 100,000, Abafája és Raduótfája községekben 15,000, Magyarpéterlakán 500,000, Jobbágytelkén 50,000, Níkházán 100,000 korona kárt okozott. Kolozsmegyében a községi előjáróságok által megejtett átlagos becslés szerint a kár: Mezőakna községben 300,000—400,000 kor. Mezőkerked községben 150,000—160,000 kor. Mezősolyos községben 30,000 kor. Mezőbarátfalva községben 30,000—40,000 korons. Továbbá Mezőbanyicza és Kisfűlpös, Traucs, Harasztos, Szentandrás, Kozmatelke községek szenvedtek nagy károkat.

— **Pintér Imre egyetlen művészestélye** ep úgy mint tavaly, zsufolt ház előtt fog lefolyni, amit legjobban bizonyít az a körülmény, hogy máris tömeges jegyelőjegyzések történtek a május 24-iki estélyre, mely a régi városház nagytermében megtartva. Az est programja csupa újdonságokból van összeállítva úgy az énekek mint a színpadi apróságok tekintetében s Pintér művészarszával teljes ambícióval azon munkálkodnak, hogy a hirdett egyetlen esttel ne csak megőrizték Nagyenyed szeretetét, de hatványozzák is. A kis művészgárda február hó 4-én Nyiregyháza, 17-én pedig Nagybecskerek színházainak volt most már harmadikzben vendége, ahol már a déli órákban nem volt jegy kapható, annyira, hogy hatósági engedéllyel még a zenekarokban is pótszékelt kellett alkalmazni. A gazdag fehér műsorból nagy sikerre számíthatnak a következő énekszámok: Hőpehely, Az aranyhaj, Fűrészpörbaba, Az öngyilkos, A sárga ház, Aktuális strófák, Hogy mulat a pesti Gentry? Katonasor, Telefonnóta, Elseje, Nagytakarítás, A színpadi

apróságokból: A peches ember, A bíróság előtt, Megvagyunk hűlve. A művész est jegyei Földes Ede papirkereskedésében kapható.

— **A Ganz-czég figyelme.** A Kossuth Lajos-utcán több lámpa nem világít, már több nap óta. Ajánljuk a Ganz-czég figyelmebe, hogy a hibás lámpák kicseréltesse-nek. (Beküldött.)

— **Állami tisztviselők fürdőkedvezménye.** Serényi Bela gróf földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy az állami tisztviselőket az állami gyógyfürdők az idén is kedvezményben részesítsék. A rendelet szerint a XI.—VII. fizetési osztályba tartozó állami tisztviselők özvegyei és hozzátartozói Herkules-fürdőn, Vizaknán, Rankfüreden, Fenyőházán, Tátralomniczon egy-egy szoba használatát egy havi időtartamra részben díjmentesen, részben pedig perczent engedményekkel igénybe vehetik, csupán a takarításért kell naponta csekély díjat fizetni. A miniszter rendelkezése folytán a fürdő használata is díjmentes.

— **Dinamit-szerencsétlenség.** A Király-Bors-féle szind—magyarpederdí kőbánya műhelyében végzetes szerencsétlenséget idézett elő egy kőfejtő munkás vigyázatlansága. Id. Patányi Gergely és Bartha János dinamitot raktak be a kősziklába furt lyukakba. Mikor a lyukakat megtöltötték, az egyik töltőkészülékbe dinamit-törmelek szorult. E töltőt Bartha János kezelte és a helyett, hogy fával kipiszkalta volna a dinamitot a töltőből, bevitte azt a kovácsműhelybe és ott bedugta a kovács-tűbe. A tűben a dinamit természetesen felrobbant és szétvetette a töltőt, melynek darabjai az explózió következtében nagy erővel repültek szerte s Patányi Gergely kovácsnak karját érték és azt súlyosan megsebesítették. Barthának szemét pörkölte és sütötte meg a felrobbant dinamit tüze. Bartha sérülése könnyebb, Patányié súlyosabb; azonban egyik sem veszíti el sérült testrészét.

— **Pályázat internátusba való felvételre.** A Dmke. makói diakotthonába az 1912—13. iskolai évre 160 gimnáziumi, esetleg elemi iskolai tanuló vétetik fel. Az ellátási díj havi 40, beiratási, orvosi, butorhasználati díj évi 40 korona. A felvételt kerő bélyegtelen folyamodványok iskolai, szülei és I. osztályu tanulóknál újraoltási bizonyítvánnyal felszerelve 1912. év július 10. napjáig adandók be a Dmke. makói diakotthonának felügyelő bizottságánál. — Részletes prospektussal kívánatra készséggel szolgál a diakotthon igazgatósága Makón.

* **Hálósobák réme,** a poloskák kiirtása eddig a lehetetlen dolog közé tartozott. Mióta azonban a „Löcherer Cimexin” történtek próbák, beigazolódott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin miudenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot, vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható: U. Kovács József örökösök gyógyszerárában Nagyenyed és a készítőnél: Löcherer Gyula gyógyszerárában Bártfán. 64 12—

— **A virágnap,** melyet május 15-én rendeztek Budapesten jószívű hölgyek, nagyban foglalkoztatja a gyermekvilágot, Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja, a Jó pajtás útján gróf Károlyi Fruzsina felhívására a gyermekek levelezőlapokat vásároltak, Margit-virágokat készítettek az ünnepre s árusítani fogják a virágnapon. Mária sok kedves gyermek jelentkezett az árusításra és gyűjtésre a szegény elhagyott gyermekek érdekében. A Jó Pajtás nagy hévvel karolta fel a nemes mozgalmat; a legújabb számában leírta a kis Károlyi Fruzsina grófkisasszony számol be

felhívása eddigi eredményéről, Benedek Elek pedig pompás verset írt az ünnepre. Ugyanebbe a számba Szemere György írt elbeszélést Csánki Mariska verset, Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör utazását Budapest körül, folytatódnak a gyermekek válaszaival arra a kérdésre, hogy ki mi szeretne lenni. Elek nagy apó verset írt egy szép képhez, Gyula bácsi folytatja a budapesti állatkert ismertetését, Zsiga bácsi mulatságos mókát mond el, Rákosi Viktor folytatja regényét. A kis krónika rovat aktuálításai, a rejtvények és szerkesztői izanetek teszik teljessé a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Szerkesztői üzenet.

K. M. Nagyenyed. „Ki az Lukács László” ezimű reflexióját köszönjük, de nem közölhetjük. Nem akarjuk kikaczagtatni magunkat, hogy ilyen együgyű kérdés felett vitába bocsátkozzunk.

NYILT-TÉR.*

Tövis, 912. május 14.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Szíveskedjék az alábbi soroknak becses lapjában tért engedni, melyért fogadja előre köszönetemet.

A „Közérdek” 37. és az „Alsófehér” 38. számának nyilttéri rovatában Diamantstein Samu által közöltetett közleményre vonatkozólag kijelentem, hogy habár a közlemény nem fedi a tiszta színigazságot, még sem óhajtok annak igazolására bizonyítékot szolgáltatni, mivel oly uri egyénnel, mint a cikkíró ur, ki magát legkorrektebb egyéneknek feltüntetni igyekszik, nincs hajlamom hosszu hirlapi közleménybe bocsátkozni. Mivel oly egyén, ki becsületszavát megszegi, s ki egy tövisi családnak egy női tagjáról jellemes ferfihoz nem illő nyilatkozatot tett, a mely ha igaz volna, az illetőt közmérgvetésnek tenne ki, másrészt pedig azokat a sértéseket, a melyeket én állítólag tettem volna, azt már az esetet megelőzőleg mások ugyancsak helyiségemben több ízben elkövettek, a nélkül, hogy cikkíró ur ezért elégtételt szerzett volna, ezen körülmény folytán tehát cikkíró urnak jogosultsága elégtétel kérsére idejét vesztette, s így nem tartottam magamat kötelezettnek elégtétel adására.

A mi pedig azon megjegyzését illeti, hogy sérteni tudok, s elégtétel adását megtagadom, kijelentem, hogy ezzel cikkíró ur csak magáról állított ki gyavasági bizonyítványt, a mennyiben azt a tény, a melyet egy megelőző esetből kifolyólag roszakaratu rágal-mazásként rólam állított, felelősségre történt vonása alkalmával visszavonta, és a segédeknek kiállított nyilatkozatba legnagyobb sajnálatunk adott kifejezést.

Ebből látni, hogy becsületemet minden körülmények között megvédem, de nem teszem ki személyemet nevetséges folytonos kihívásoknak oly egyénnel szemben, kiket arra méltónak nem talállok.

A történetek után cikkíró ur eljárásának megítélését nem csak a szerkesztő urnak és olvasó közönségnek bírálata alá bocsájtom, hanem azok részere is, kik őt személyesen minden oldalról ismerik.

Végül kijelentem, hogy ezen ügyet magam részéről befejezettnek tekintvén, maradtam a tekintetes szerkesztő urnak

őszinte tisztelettel

Lőwe Miksa.

* Ezen rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

NESTLE
gyermeklisztje

vizzel felfőzve
csecsemők, gyermekek, valamint
gyomorhajosok

régbevált tápláléka
50 év óta kipróbálva
és orvosilag ajánlva

Tiszta alpesi tejet
tartalmaz.
1 doboz 1 kor 80 fill.,
minden gyógyszerárban és
drogeriában kapható.
Prospektus ugyanott.

Nagyenyedi járás főszolgabirája.

745—1912. szám.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye nagyenyedi járásában a felenyedi körjegyző mellé ujonnan rendszeresített **segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 1000 korona törzfizetés.

Felhívom a pályázókat, hogy az előirt képesítést és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi junius hó 24. napjáig adják be.

A választás határidejét később fogom megállapítani.

Nagyenyed, 1912. május 15.

148 1—2

Nagy Pál, főszolgabíró.

Eladó ház!

Rákóczi-utca 54. szám alatti ház örök áron sürgősen eladó. Értekezhetni lehet Gerő Lipót férfiszabó üzletében.

149 1—2

459—1912. vhtó. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1911. évi Sp. 1679/3. számú végzése következtében dr. Fenichel Jenő ügyvéd által képviselt Fenichel Lázár javára 40 kor. 50 fill. és jár. erejéig 1912. évi február hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házbütorok stb. nyilvános árverésen eladandók.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósnak 1912. évi V. 53/6 számú végzése folytán 40 kor. 50 fillér tökekötetés, ennek 1911. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamatai, óvási, 1/2% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Nagyenyed a városháza előtt leendő megtartására 1912. évi május hó 24-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzött és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120 §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nagyenyed, 1912. évi április hó 25. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bir. végrehajtó.

146 1—1

Hirdetmény.

A nagyenyedi m. kir. kulturmérnöki hivatalnál a napidíjas **hivatali szolgáló állás** folyó évi június hó 1-én üresedésbe jön.

Napibér 2 korona, természetben lakás, évi 40 kor. takarítási díj és egy év után 100 korona ruha illetmény.

Folyamodók bizonyítványaikkal a hivatalnál május hó 26-ig jelentkezzenek Nagyenyed, 1912. május hó 10.

138 3-3

Kulturmérnöki hivatal.

A tövisi járás főszolgabírájától.

651-1912. közg. zs.

Pályázati hirdetmény.

A tövisi járáshoz tartozó diódi és diómáli körjegyzőségekben rendszeresített **kör-aljegyzői** állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy alkalmaztatásukat igazoló bizonyítványaikkal s oklevelükkel felszerelt pályázati kérvényüket hivatalomhoz ez évi május hó 29. d. u. 5 óráig annyiával is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett pályázati kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Ezen kör-aljegyzők javadalma a 27384-1912. belügyminiszeri leirattal államsegélyként engedélyezett 1000-1000 korona évi törzfizetésben nyert megállapítást.

A választást f. évi május hó 30-án d. u. 2 órakor Diómálon, 1912. május 30-án d. u. 4 órakor Diódon fogom megtartani a körjegyzői irodában.

Tövis, 1912. május hó 12-én.

144 2-2

Dr. Tókos Géza, főszolgabíró.

Alsó-Fehér vármegye alispánjától.

Tárgy:

A verespataki járás orvosi állás betöltése.

4698-1912. alisp. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye verespataki járásában a **járás orvosi állás** üresedésben lévén, erre ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazon orvostudorokat — a kik ezen 2000 (kettőezer) korona kezdő fizetéssel, 360 (háromszázhatvan) korona évi lakpénzzel és 600 (hatszáz) korona évi utalánnyal javadalmazott állást el óhajtják nyerni, hogy az 1883. évi I. tcz. 9. §-ban meghatározott minősítésüket és a tisztviselői vizsga sikeres letételét igazoló okmányokkal, születési bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket Alsó-Fehér vármegye alispánjához **1912. évi június hó 16-ig** bezárólag adják be.

Azok, a kik közszolgálatban állanak hivatali főnökjük, a kik pedig nem állnak közszolgálatban, azok lakhelyükre nézve illetékes főispán utján kötelesek pályázati kérvényeiket beküldeni.

Megkívánom jegyezni, hogy a járási orvos eddigelé a bányatársasági orvosi állást is elnyerte, a mi tudomásom szerint 2060 korona évi tiszteletdíjat jelent, és valószínűnek tartom, hogy ezen uzus jövőben is fenn fog tartatni.

Nagyenyed, 1912. évi május hó 4-én.

137 2-2 v

Br. Bánffy Kázmír, alispán.

VENDÉGLŐ ÁTVÉTEL

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és eddigi vendégeim becses tudomására hozni, hogy Nagyenyed város tulajdonát képező régi város-**NEMZETI- VENDÉGLŐ** május 1-én tében levő **ÁTVÉTEL** átvettem. Midőn erről a nagyérdemű közönséget értesitem, egyfelől bátor vagyok tudomására hozni azon **jó házi koszt** pontos körülményt **szolgálatát** is, hogy **havi elő-** fizetőknek ugy vendéglőmben, mint házhoz szállítva elvállalom, Vendéglőmben jó minőségű, tisztán kezelt borok és különféle sörök állanak a tisztelt közönség rendelkezésére. Vendéglőm tágas istállóval és színnel van ellátva, mely a vidékről érkező közönség fogatainak rendelkezésére áll.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel:

KÓSA ÖDÖN, vendéglős.

142 2-2

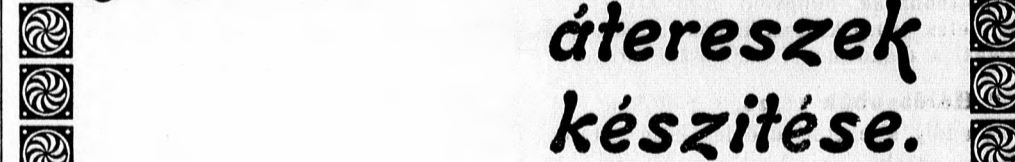
210-1912. tkvi. sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A balázsfalvi kir. bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy öz. Szabó Mihályné Kovács Klára végrehajtónak Veres Józsefné Sándor Mária balázsfalvi lakos végrehajtást szenvedő elleni 720 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés 720 kor.

Kút és vasbeton átereszek készítése.

Elvállalok és legrövidebb időn belül elkészítek minden méretű vasbeton gyűrűből előállított kutakat oldal vízlefolyással, valamint vasbeton átereszeket a legolcsóbb árban.

A vasbeton gyűrűket a helyszínén saját magam gyártom legszilárdabb cement keverékből. A víz feltétlenül tisztább, jobb és hidegebb mint minden más fajta kutakban. Általam készített kútak ért a legmesszebbmenő jótállást vállalok.

Igen tisztelt építőfeleim hogy **kényelmesebben juthassanak vasbeton kutakhoz, csekély havi részletfizetés mellett is elvállalom.**

Megrendelés és felvilágosításokért kérem **Benyovics Mór** fakereskedő irodájába fordulni bármely időben.

Költségvetéssel a helyszínen
díjmentesen szolgállok.

144 1-25

Tisztelettel

ifj. Székely János
Nagyenyed.

tőke, ennek 1911. május 18-tól járó 5% kamatai, 187 kor. 82 fill. eddigi, valamint a jelenleg 20 korona 30 fillérben megállapított, ugy a még felmerülő költségek felbajtása végett az 1881. évi LX. tcz. 144, 146, 147, továbbá az 1908. XLI. tczikk 21, 24, 25 és 26 §-a értelmében Veres Józsefné Sándor Mária végrehajtást szenvedőnek a balázsfalvi 247 sz. tjkvben A + 2 raz. 196, 197 hrsz. a. foglalt kőházas beltelekből felerész jutalékára 1214 kor. 50 fillérben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok 1912. évi június hó 3-ik napján d. e. 10 órakor alulírott telekkönyvi hatóság irodáján tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár felén, illetve kétharmadán alól nem fognak eladatni.

Az, aki a kikiáltási árnál magasabb ígértet tett, s ha többet ígérni sonki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár száaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, — ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígérte figyelmen kívül marad és az árverésen, mely azonnal folytatandó, többé részt nem vehet.

Árverezni szándékozók a kir. kincstár kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt alulírott telekkönyvi hatóságnál és Balázsfalva községkórházánál megtekinthetők.

A kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságtól.

Balázsfalva, 1912. évi január hó 25. napján.

Svaroz,
kir. járásbíró.

140 1-1

!!!	
TÖBB PÉNZE	
akkor lesz, ha nélkülözhetetlen, olcsó és	
tartós szőttesárukat	
csak a	
nagyenyedi szővőgyárból	
vost.	
Árjegyzék ingyen küldetk.	

A magyar királyi államvasutak menetrendje Budapest-Brassó-(Predeal) közt és vissza, 1912. május 1-től.

Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	T. sz. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.
602	506	508	604	504	510	502	544	541	533	509	501	503	601	507	505	608
7-05	7-00	8-20	2-00	2-05	6-15	9-35										
	12-26	4-18		7-14	2-53	2-42	7-24			7-20	7-30	1-50	1-25	6-15	10-40	9-20
	4-53	9-06		10-51	8-32	6-46	1-15			11-09	2-16	8-41		11-16	4-35	
	6-25	10-31		12-33	10-27	7-54	2-58			6-19	10-31	5-20		6-40	1-13	
	7-04	11-20		1-16	11-17	8-17	4-04			6-24	8-01	2-33		4-48	11-46	
	7-13	11-26		1-22	11-26	4-13	4-13			5-13	7-20	3-30		4-17	11-20	
	7-20	11-32		1-29	11-35	4-24	4-24			4-36	7-03	3-04		3-51	11-10	
	7-41	11-53		1-53	12-06	8-39	4-56			4-26	6-57	2-57		3-45	11-04	
	8-10	12-30		3-01	1-33	9-05	5-20			3-51	6-32	9-24		3-27	10-46	
	8-34	12-51		3-36	1-58					3-14	6-05	8-59		3-08	10-29	
	8-44	1-07		3-51	2-16	9-30								3-00		
	8-50	1-13		4-07	2-22											
	9-42	2-14		5-17	3-23	10-13										
	10-00	2-33		5-43	3-43	10-26										
	10-59	3-47		7-50	5-08	11-17										
		4-06		8-15	5-30	11-39										
		7-53		12-45	8-56	2-25										

Budapest-Arad-Tövis és vissza, 1912. május 1-től.

Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
602	608	604	612	610	624	625	665	609	601	607	608	611
7-05	7-50	2-00	12-20	9-30				5-45	1-25	7-25	9-20	12-30
12-47	4-04	7-08	11-15	6-32				9-34	8-20	11-42	4-18	5-09
4-07	9-17	10-34	6-00	11-02				4-21	4-55	6-14	12-44	11-26
5-01	10-39	11-27	7-25	12-19				2-53	3-50	4-45	11-32	9-04
5-17	11-02	11-40	7-46	12-41	6-25			2-35	3-37	4-24	11-18	8-45
5-35	11-27	12-00	8-20	1-06	7-01	9-38	6-22	2-05	3-15	3-51	10-57	8-17

Az aláhuzott számok este 6 órától reggel 6 óráig tartó időt jelzik.

Minden cigarettázó csak Nil, Sanitas és

Cirner Antinicotin

szivarkahüvelyt szív: mert ezek a legjobbak és mégis olcsók!

Telefon: 53.

Sanitas 1000 drb. K 2.80

100 drb. 32 fillér.

Nil 1000 „ „ 2.40

100 „ 30 „

Telefon: 53.

Antinicotin 1000 „ „ 1.40

100 „ 20 „

91 6-15 v

Egyedárusítás: CIRNER J. JÓZSEF dohánynagyáruházában Nagyenyed.

Friss töltésű bor- és gyógyvizekből következő választékot nyújtja

WINKLER JANOS kereskedése Nagyenyeden:

Baross, Bodoki „Matild“, Bodoki „Alus“, Borszéki, Előpataki, Málnási borviz, Málnási „Mária“, Margit, Parádi arzén Rápáti, Salvator, Sicilia és Sztojcai hazai források, továbbá: Carlsbadi, Giesshübli, Gleichenbergi, Levico, Marienbadi, Roncegno és Selters külföldi és végül: Ferencz József, Horgony és Igmándi hazai keserűvizek.

Kitűnő minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál cégnél Szentkirály-utca 128.

Klein I. D. szállító, Budapest
ajánlja
gyűjtőkocsi forgalmát.
131 5-20

Egy jó házból való FIU
Földes Ede könyvkereskedésé-
ben felvétetik.

HIRDETÉSEKET legutányosabban
felvesz lapunk
kiadóhivatala.

GRAND HOTEL SAN-REMO
NAGY SZÁLLODA
Budapest, Dohány-u. 40. Nyár-u. sarok.

Minden pályaudvarról villamos megálló
a Rákóczi-ut és Nyár-ut sarkán.
100 teljes komforttal és kényelemmel be-
rendezett szoba. Lift. Légfűtés. Minden
szobában villi nyos ébresztő óra. Fürdő.

Szuterén éttermek Putzer György vezetésé-
 alatt, ismert convert-rendszer szerint. Ebéd
6 fogás K 2-50. Vacsora 5 fogás K 2-60.

Szolid családi szálloda. A vidékiek ta-
lálkozó helye.
Igazgató: Sárkány József.
Tulajdonos: Résegy Gusztáv. 106 6

**Az „Első Magyar Általános
Biztosító Társaság“**

nagyenyei ügynöksége
ez uton értesíti az érdeklődő közönséget,
hogy a biztosítás összes ágaira (élet,
tűz, jég és betörés) vonatkozó díjfi-
tések **Földes Ede** ur könyvkereske-
désében eszközözendők. Ugyanott a biz-
tosításokra vonatkozó összes felvilágo-
sítások megludthatók.

Első Magyar Általános Biztosító Társaság
nagyenyei ügynöksége.

A „Nagyszabeni Általános Takarékpénztár“

földbirtokra és szilárd anyagból épült bér- és lakházakra előnyös feltételek
mellett a tőketörlesztést és a kamatokat magukban foglaló félévi egyenlő
részletekben visszafizetendő

törlesztéses kölcsönöket

1000 koronán felüli összegekben 10-50 évi időtartamra nyújt.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények
Lingner György ur által nyújtandók be.

Bővebb felvilágosításokkal szolgál:

LINGNER GYÖRGY Nagyenyei. Telefon 15.

255

NAGYENYED = re forduljon minden érdeklődő.
ki aulyt fektet elsőrendű fajltazta anyagra.

Alsófehér m. Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserejék, tüllevellűk, keriténövények,
bogyógyümölcsök stb.

Szőlőoltványok elsőrendű áru
európai és amerikai alma és gyökerees vesezők.
(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen)

FISCHER és Tarsai
faiskolák és szőlőoltványtelepek

**Első nagyenyedi
mosó-, vasaló-
és vegytisztító
intézet.**

Van szerencsém tisztelettel érte-
síteni úgy a helybeli mint a vidéki
közönséget, hogy hét év óta fennálló
jó hírnevű üzletemben az árakat
mélyen leszállítottam a következő
árakra:

rendes gallér - - - - 4 fillér
dupla gallér - - - - 6 „
kézelő párja - - - - 8 „

És így mindennemű férfi- és női
ruhák, szövet- és csipkefüggönyök,
kelengyék, kézimunkák és panama
kalapok tisztítását olcsó árban és
kifogástalanul végzek. Fő elvem,
meggyőzni a nagyérdemű közön-
séget munkám jóságáról és szolid
áraitól. További szives partfogást
kér

131 9-25

Hajdu Béláné.

Rózsa-utca 4. Szentkirály-utca 1.

Nagyenyei Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Részvénytőke 600.000 korona.	Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénz- intézetek részvényeire. Vásárol és elad értékpapírokat. Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéke- ket kevés őrzési díj mellett. Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál. Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le. Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.	Tartalékalap 400.000 korona.
Az intézet hivatalos órái hétköznapiokon: délelőtt 9-12 óráig, délután 3-4 óráig.		Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.

Nyomatott a Nagyenyei Könyvnyomda és Papárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyei.